

DEPARTMENT OF EDUCATION

DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

LEFAPHA LA THUTO

ISEBE LEZEMFUNDO

FRANCES BAARD DISTRIK

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

MEMORANDUM

JUNIE 2014

PUNTE: 120

TYD: 2 ½ uur

Hierdie memorandum bestaan uit 13 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien elke keer slegs die eerste sin of feit na.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik, word daardie vreemde woord geïgnoreer.

Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat NIE GEPENALISEER NIE.

Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.

- **Aanhalings uit die leesstuk:**

Vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word NIE GEPENALISEER indien die aanhalingstekens ontbreek nie.

- **Eenwoord-antwoorde:**

Indien die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

- **Ja/Nee-vrae:**

Geen punte word vir Ja/Nee toegeken nie.
Die rede of motivering moet korrek wees.

- **Waar/Onwaar-vrae:**

Die rede/motivering/aanhaling is KORREK = 1
Die rede/motivering/aanhaling is VERKEERD = x

- **Meervoudigekeuse-vrae:**

Slegs die regte letter gegee. = 1
Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. = 1
Volsin gegee met regte antwoord in. = 1

- **Oop vrae**

Rede/motivering KORREK = 1/2
GEEN punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1: ARTIKEL

1.1	<ul style="list-style-type: none"> Laat die katjies eers aan hulle omgewing gewoond raak voordat jy hulle aan nuwe diere bekend stel. ✓ Maak seker dat al die deure en vensters toe is. ✓ Maak ook die kaggel voor toe. Maak seker dat die katjie weet waar sy sandput, sy bed en sy bakkies vir kos en water is (enige TWEE)	(2)
1.2	As gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> die afwesigheid van die kat se ma ✓ die afwesigheid van die ander kleintjies ✓ die nuwe omgewing (enige TWEE)	(2)
1.3	<ul style="list-style-type: none"> 'n kartondoos wat 'n gat aan die eenkant het, ✓ en met 'n warm kombersie uitgevoer is. ✓ (ALTWEE)	(2)
1.4	<ul style="list-style-type: none"> Kinders kan baie maklik 'n klein katjie per ongeluk seermaak. ✓ 	(1)
1.5	<ul style="list-style-type: none"> 'n Mens moenie met katjies speel, asof dit speelgoed is nie. ✓✓ (Of soortgelyk)	(2)
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Maak die dier vas aan sy kant van die heining vas en laat die katjie aan die anderkant sit. ✓ Maak die hond aan die eenkant in 'n kamer vas en laat sit die katjie veilig aan die ander punt van die kamer. ✓ (ALTWEE)	(1) (1)
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Katjies het baie klein magies en moet min maar gereeld gevoer word ✓ 	(1)
1.8	<ul style="list-style-type: none"> 'n Skielike verandering in die katjie se dieet ✓ stres van die nuwe huis ✓ (ALTWEE)	(1) (1)
1.9	<ul style="list-style-type: none"> Kyk dat dit kos vir katjies aandui. ✓ 	(1)
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Klein katjies se/Hulle behoefte verskil van groot katte s'n. ✓ 	(1)
1.11	<ul style="list-style-type: none"> Die katjie kan sterf. ✓ ... kan dehidreer ✓ (Enige EEN of soortgelyk)	(1)

1.12	te alle tye beskikbaar wees√	(1)
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • B √ • nie koeimelk gevoer word nie. • B nie koeimelk gevoer word nie. (Enige EEN)	(1)
1.14	Waarom dink jy moet 'n katjie ingeënt word? (paragraaf 8) √	(1)
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Ja. Katjies sal die warm weer geniet. √ • Ja. Hulle sal nie koud kry nie. • Ja. Hulle sal dan wil speel. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)
1.16	Die titel verwys na hoe jy jou nuwe katjie moet versorg en in die teks word wenke gegee oor die versorging van jou nuwe katjie. √ (Of soortgelyk)	(1)
1.17	Indien jy inligting oor een van daardie inligting onder die subhofie verlang, hoef jy nie die hele teks te lees nie. (Jy lees net daardie deel onder die opskrif.) √	(1)
1.18	<ul style="list-style-type: none"> • A √ • in te lig oor hoe om na 'n nuwe katjie om te sien. • A in te lig oor hoe om na 'n nuwe katjie om te sien. (Enige EEN)	(1)
1.19	<ul style="list-style-type: none"> • Ek het baie uit die teks geleer. √√ • Ek het nou voldoende kennis om die nuwe katjie te versorg. (Enige EEN of soortgelyk)	(2)
		[26]

TEKS B: VISUELE TEKS

1.20	in die oggend√	(1)
1.21	Goeiemôre√	(1)
1.22	<ul style="list-style-type: none"> • Die koppie is bedoel vir tee. √ • Dit is 'n teekoppie. • Die koppie dui dit aan. (Enige EEN)	(1)
1.23	<ul style="list-style-type: none"> • Daar is net een stoel. √ • Die tafel is vir een gedek. √ (ALTWEE)	(1) (1)

1.24	B. ✓ stereotipering. B stereotipering. (Enige EEN)	(1)
		[6]
	TOTAAL AFDELING A:	30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

TEKS C

Aanhaling	Eie woorde / punte
Met die koms van die televisie in die 1970's het die bioskope groot verliese gely. Die televisie het die wêreld tot in die huis gebring. Die lewendige televisieprogramme en wêreldnuus het veroorsaak dat mense minder lees.	1. Mense lees minder as gevolg van die televisie./
Wanneer ons televisie kyk, neem dit die behoefte om te lees weg. Die afwesigheid van lees is ongesond vir jong kinders, want hulle sal met die vermoë om te praat opgroei, maar nie kan lees nie . Nie net word hulle skryfvermoë negatief beïnvloed nie, maar ook hulle denkvermoë .	2. Mense het nie meer 'n behoefte aan lees nie. 3. Jong kinders kan nie lees nie. 4. Hulle sukkel om te skryf. 5. Hulle denkvermoë word negatief beïnvloed.
Televisieprogramme ontneem die mens daarvan om te dink . Die stories, idees en feite is so volledig dat dit nie nodig is om verder te dink nie. Blootstelling aan sulke televisieprogramme wat keer dat jy krities dink, sal jou vermoë om dinge te ontleed strem .	6. Mense kan nie meer krities dink nie. 7. Mense kan dinge ontleed nie.
Klein kinders se taalvermoë ontwikkel vandag vinnig as gevolg van vroeë blootstelling aan televisieprogramme. Die televisie in die huis is ook goed vir ouers wat werk en te besig of te moeg is om hulle kinders uit te neem vir	

vermaaklikheid.	
Ek beveel aandat mense selektief televisie kyk. Hulle moet nie verval in die gewoonte om al hulle beskikbare tyd voor die televisie deur te bring nie. Die televisie moet as gebalanseerde tydverdryf dien.	7. Mense kan kyk te veel televisie.

Riglyne vir opsommings:

- **Die punte word soos volg toegeken:**
 - 7 punte vir feite
 - 3 punte vir taal
 - TOTAAL: 10 punte

- **Verspreiding van taalpunte indien die kandidaat nie verbatim aangehaal het nie:**
 - 1–3 punte korrek: ken 1 punt toe
 - 4–5 punte korrek: ken 2 punte toe
 - 6–7 punte korrek: ken 3 punte toe

- **Verspreiding van taalpunte indien die kandidaat verbatim aangehaal nie:**
 - 6–7 aanhalings: ken geen punte toe nie
 - 1–5 aanhalings: ken 1 taalpunt toe

LET WEL:

- **Aantal woorde:**
 - Nasieners moet seker maak dat die aantal woorde korrek aangedui is.
 - Moenie die kandidaat penaliseer as die aantal woorde nie korrek aangedui is nie.
 - Indien die woorde die voorgeskrewe aantal oorskry, word 'n maksimum van 5 meer woorde aanvaar en die res van die opsomming geïgnoreer.

AFDELING C: TAAL

ASSESSERINGSRIGLYNE

Woordstrukture:

- Spelling moet korrek wees om punt te verdien.

Sinstrukture:

- Wanneer verlede tyd getoets word, moet ge- as EEN WOORD met die werkwoord geskryf word.
- Wanneer die infinitief getoets word, moet te in verbinding met die infinitief as TWEE WOORDE geskryf word.
- Verder tel spelling nie.
- Streekstaal kan nie in ag geneem word nie.
- Indien die opdrag sê dat die kandidaat die sin moet oorskryf, moet die hele sin uitgeskryf word.

VRAAG 3

TEKS C: ADVERTENSIE

Lees die advertensie hieronder en beantwoord die vrae.

3.1	Die kind sal hom binne vyf sekondes beseer $\sqrt{\text{en}} \text{ salf nodig hê.} \sqrt{\text{}}$	(2)
3.2	Die stapel waarop hy staan is nie egalig nie. $\sqrt{\text{}}$ (Of soortgelyk)	(1)
3.3	<ul style="list-style-type: none">• Hy maak 'n plan om die koekies in die hande te kry.• Daar is nie 'n groter persoon om dit vir hom aan te bied nie.• Hy is alleen besig om die koekies in die hande te kry. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)
3.4	<ul style="list-style-type: none">• om jou aandag te kry• om die produk te beklemtoon• sodat jou oë daarop moet val (Enige EEN of soortgelyk)	(1)
6	<ul style="list-style-type: none">• B.• smeer.• B smeer. (Enige EEN)	(1)
7	ons dit moet uitdruk.	(1)
8	kruie	(1)

9	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is goed vir pyn. • Dit verlig swelling. (ALTWEE)	(1) (1)
		[10]

VRAAG 4

TEKS D: STROKIESPRENT

4.1	Hy sê dat hy verkoue het.	(1)
4.2	twak	(1)
4.3	<ul style="list-style-type: none"> • Willem kan help om die antwoordstelle te rangskik. • Om die antwoordstelle reg te pak (Enige EEN)	(1)
4.4	<ul style="list-style-type: none"> • Hy kan dit alfabeties rangskik. • Hy kan dit volgens punte van hoog na laag rangskik. • Hy kan dit volgens punte laag na hoog rangskik. (Enige TWEE)	(2)
4.5	mooi	(1)
4.6	“amper klaar”	(1)
4.7.1	Hy nies	(1)
4.7.2	<ul style="list-style-type: none"> • Die uitroep, atsjoe dui dit aan. • Sy mond is oop en daar kom klank uit. (Enige EEN)	(1)
4.8	<ul style="list-style-type: none"> • Kinders ka nook die waarheid praat. • Jy kan ook kinders glo. • Kinders jok nie net nie. • Kinders het nie net verskonings as hulle iets moet doen nie. (Enige EEN of soortgelyk)	(1)
		[10]

VRAAG 5

TEKS E: PROSA

5.1	aandete	samestelling (korrekte spelling)	(1)
5.2	Haar ma werk tot laat.	teenwoordige tyd	(1)
5.3	Sy het nie altyd tyd om te kook nie.	infinities	(1)
5.4	resep	woordeskat	(1)
5.5	Bet het winkel toe gery.	verlede tyd	(2)
5.6	panne.	meervoud (korrekte spelling)	(1)
5.7	maklik	antoniem	(1)
5.8	Bet sê dat die kos brand.	indirekte rede	(2)
5.9	Bet skil vandag die groente vinnig in die kombuis .	korrekte woordorde tyd, wyse, plek	(1)
5.10	maklike	byvoeglike naamwoord (korrekte spelling)	(1)
5.11	Wat was gaar?	vraagsin vraagwoord en vraagteken	(2)

[14]

TEKS F: PRENT MET KORT TEKS

5.12	op	voorsetsel	(1)
5.13	doodmoeg	intensiewe vorm	(1)
5.14	langer	vergroterende trap	(1)
5.15	Pa wou eers sokker kyk, voordat hy √ bed toe gaan. √	voegwoord (voornaamwoord en woordorde)	(2)

5.16	<ul style="list-style-type: none"> • B • klanknabootsing • B klanknabootsing (Enige EEN) 	kritiese taalbewustheid	(1)
------	---	-------------------------	-----

[6]

TOTAAL AFDELING: 40

AFDELING D: LETTERKUNDE

VRAAG 6: KINDERS VAN DIE AARDE - CHARLES FRYER

TEKS D: Rooikoos Willemse is soek - AH de Vries

		PUN T	VLAK
6.1	Rooikoos het 'n rooi baard/rooi kop/rooi hare gehad.	(1)	1
6.2	iemand is weg	(1)	3
6.3.1	Rooikoos Willemse is SOEK,dit beteken hy is "weg" en daar word na hom gesoek.	(1)	1
6.3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Nadat die Barrydalers sy baard afgeskeer en sy kop swart gekleur het, kon Rooikoos homself nie herken nie. • Hy het dus na homself, die ou Rooikoos met die baard, gesoek. (Enige EEN)	(1)	3
6.4	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het baie van drank gehou. • Hy het baie alkohol gedrink. (Enige EEN)	(1)	
6.5	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het die plaas verloor. • Het die plaas verkoop om drank te koop. (Enige EEN)	(1)	
6.6	<ul style="list-style-type: none"> • Die hotelbaas • Hoteleienaar (Enige EEN)	(1)	
6.7	<ul style="list-style-type: none"> • elf • 11 (Enige EEN)	(1)	1
6.8	<ul style="list-style-type: none"> • B • in Barrydale • B in Barrydale (Enige EEN)	(1)	3

6.9	Die kelner	(1)	1
6.10.1	<ul style="list-style-type: none"> • C • Rooikoos sien homself die volgende dag uitgetrek op die bed • C Rooikoos sien homself die volgende dag uitgetrek op die bed (Enige EEN)	(1)	3
6.10.2	<ul style="list-style-type: none"> • A • Die Barrydalers kry die strafskep • A Die Barrydalers kry die strafskep (Enige EEN)	(1)	3
6.10.3	<ul style="list-style-type: none"> • B • Rooikoos dreig die Barrydalers. • B Rooikoos dreig die Barrydalers. (Enige EEN)	(1)	3
6.11.1	dronk	(1)	1
6.11.2	Barrydalers	(1)	1
6.11.3	baard	(1)	1
6.11.4	hare	(1)	1
6.11.5	swart	(1)	1
6.12	<ul style="list-style-type: none"> • B • nie meer weet wie hy is nie. • B nie meer weet wie hy is nie. (Enige EEN)	(1)	3
6.13	<ul style="list-style-type: none"> • As jy slegte dinge aan ander mense doen, kan dieselfde met jou gebeur. • Om nie te veel te drink nie. • Jy kan in die moeilikheid beland as jy te veel drink. (Enige EEN)	(1)	4
		[20]	

	TEKS D: Die ramp - TT Cloete		
6.14.1	weer	(1)	1
6.14.2	rampe	(1)	1
6.14.3	koors	(1)	1
6.14.4	oorverhit	(1)	1
6.14.5	weldoener	(1)	1
6.15	<ul style="list-style-type: none"> • B • Sy het 'n bloeiende maagseer gehad • B Sy het 'n bloeiende maagseer gehad (Enige EEN)	(1)	3
6.16	vliegtuig	(1)	1
6.17	Die man sê dat hy/sy net goed genoeg was om sy vrou se hand vas te hou. LET WEL: JA/NEE verdien geen punte nie.	(1)	3
6.18	Kaapstad	(1)	2
6.19	<ul style="list-style-type: none"> • hard gereën • sterk wind • passe en draaie (Enige TWEE)	(2)	1
6.20	baie geld betaal	(1)	3
6.21	Aspirine/medisyne	(1)	
6.22	Die ministasiewaentjie/weldoener het eerste gestop. LET WEL: WAAR/ONWAAR verdien geen punte nie.	(1)	3
6.23	“Die dag wil al amper breek”.	(1)	3
6.24	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is amper dag. • Die nag is verby. (Enige EEN)	(1)	3
6.25	Deur vir hulle geld te gee	(1)	3
6.26	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het geglo dat hy sy vergoeding sal kry as iemand hom eendag in sy nood sal help. • Hy glo dat jy jou medemens wat hulp nodig het, moet help (sonder om vergoeding te verwag). (Enige EEN Of soortgelyk)	(1)	3

6.27	<ul style="list-style-type: none"> Die titel verwys na EEN ramp ✓ en al was daar 'n paar kleiner insidente, was dit nie regtig rampe nie. Die weldoener se dood was die enigste werklike ramp. ✓ Al die ander kleiner rampe het uiteindelik aanleiding gegee tot die weldoener se ongeluk en dood. Nadat die weldoener die man gehelp het, het hy self verongeluk. Dit was die regte ramp waarna die titel verwys. (Enige EEN of soortgelyk)	(2)	
		[20]	
	TOTAAL AFDELING D:	40	
	GROOTTOTAAL:	120	